

Перша рос.-чеченська війна

(грудень 1994-серпень 1996)

- **Причини:**

Росія прагнула приєднати до себе Чеченську Республіку Ічкерію через те, що їм вдалося реалізувати своє конституційне право на вихід зі складу СРСР і стати незалежною республікою.

РФ звинувачувала чеченське керівництво в ескалації конфлікту (процес, за допомогою якого конфлікти з часом посилюються у важкості), хоча чеченське керівництво постійно пропонувало вести перемовний процес, також новостворена Російська Федерація не визнавала незалежність Чеченської Республіки.

Тож агресивний напад Росії на Чеченську республіку можна вважати з такої позиції актом агресії проти незалежної держави та порушенням норм міжнародного права

Хід війни:

У 1992р. виникла суперечка за прикордонний район (населений інгушами), що призвело до збройного конфлікту між Інгушетією та Пн. Осетією. Росія ввела свої війська, ставши на бік осетин. На це болісно відреагували в Чечні (бо чеченці разом з інгушами належать до єдиного народу — вайнахів).

Також в Чеченській республіці вважали, що російський уряд просто скористався можливістю ввести війська до прикордонного з Чечнею регіону, збираючись використати Інгушетію як плацдарм для майбутнього військового наступу на Чечню.

- 30 вересня 1994 року російська армійська авіація розпочала обстріли території Чеченської республіки.
- 26 листопада 1994 року відбулась невдала спроба захоплення міста Грозного силами антидудаєвської опозиції (Дудаєв - керівник чечні). Після розгрому антидудаєвських сил в полон потрапило багато російських солдатів, які як з'ясувалося, були завербовані Федеральною Службою Контррозвідки РФ для участі в бойових діях в Чечні

ТАК РОСІЙСЬКІ СПЕЦСЛУЖБИ МАЛИ НА МЕТІ ЗДІЙСНИТИ ЗАХОПЛЕННЯ ЧЕЧНІ ЧЕЧЕНСЬКИМИ ВІЙСЬКОВИМИ ФОРМУВАННЯМИ ТАК, ЩОБ ЦЕ ВИГЛЯДАЛО ЯК ВНУТРІШНЬО-ЧЕЧЕНСЬКЕ ПРОТИСТОЯННЯ, А НЕ ЗОВНІШНЄ ЗАГАРБАННЯ.

- 30 листопада 1994 року Борис Єльцин підписав указ про необхідність проведення військової операції в Чеченській республіці

Бойові дії у 1994 році

Планом проведення операції передбачалось до 9 грудня блокувати м. Грозний, до 13 грудня повністю його захопити, а до 19 грудня взяти під контроль всю територію Чечні.

Проте на практиці все вийшло інакше — російська армія зазнала перших втрат ще за межами Чеченської республіки, а бої розгорілися далеко від Грозного.

Битва за Грозний (1994-1995)

Для штурму Грозного російські війська атакували з трьох напрямків з метою увійти в місто, захопити президентський палац, залізничний вокзал та інші важливі будівлі.

ПЕРШИЙ НАСТУП

31 грудня росіяни увійшли до міста трьома великими колонами і перемістилися до центральної частини міста — Президентського палацу Дудаєва. Без підтримки авіації, детальних карт та розвідки, російські війська були легко атаковані, так як чеченці добре знали місто і були озброєні краще.

Враховуючи те, що вони стикалися з групами озброєних цивільних осіб, першу спробу захоплення міста рос. військами можна оцінити як провал.

ДРУГИЙ НАСТУП

До вечора 2 січня чеченські війська по суті знищили російські війська в столиці. 6 січня почався черговий масовий напад. Однак цього разу росіяни докорінно змінили тактику. Вони сформували штурмові групи за підтримки авіації та артилерії і атакували вибрані об'єкти у місті. Захопивши центр, росіяни розпочали атаку на головний пункт оборони — президентський палац, який вже набув символічного значення. Лише 24 січня росіяни закрили кільце оточення навколо Грозного та відрізали місто від решти країни. Остаточний контроль над столицею вони отримали 13 лютого.

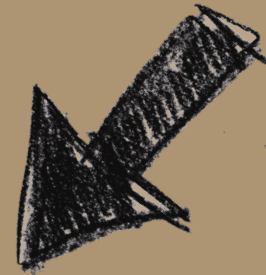

Розгром російських військ в ході операції

"Джихад"

6 серпня 1996 року невеликий підрозділ чеченської армії чисельністю близько 1.000 солдатів увійшов до Грозного. На цей час в столиці Чечні знаходилось угруповання російських військ (до 20 тисяч бійців + близько 200 одиниць бронетехніки та багато іншого важкого озброєння). Однак незважаючи на чисельну перевагу росіян чеченцям вдалося протягом кількох годин захопити майже весь Грозний та всі його ключові об'єкти, блокувавши та оточивши при цьому російські війська.

Лише 7 серпня відбулась спроба прориву в Грозний російської бронеколони, яка, однак, зазнавши великих втрат, змушена була відступити. Загалом в цей період в Грозному загинуло близько 1.000 російських солдатів, тисячі здалися в полон чеченцям або були роззброєні ними. 14 серпня все місто фактично контролювалось чеченською армією.

19 серпня російський генерал К. Пуліковський заявив, що якщо чеченські війська не залишать Грозний протягом 48 годин то місто буде зрівняне з землею за допомогою стратегічних бомбардувальників (які до цього не використовувались у Чечні) та балістичних ракет. представник президента Росії в Чеченській республіці — Олександр Лебедь, що особисто прибув до Чечні і розпочав мирний переговорний процес.

31 серпня 1996 року у Хасав'юрті було укладено мирну угоду, за якою російські війська повністю повинні були бути виведені з Чеченської Республіки Ічкерії до 31 грудня 1996 року, а положення про міждержавні стосунки між Чеченською республікою та Російською Федерацією відкладались до 2001 року.

Отже, російською стороною фактично визнавалась незалежність Чечні, а юридичне оформлення визнання її незалежності відкладалося до 2001 року.

В ході війни російськими військами проводилися як цілеспрямовані масові вбивства, геноцид етнічних чеченців, так і винищення як способу ведення бойових дій російськими військами (зокрема масованим авіабомбуванням та артобстрілам внаслідок яких наприклад місто Аргун та столиця Чечні — місто Грозний були майже повністю зруйновані) який також часто був спрямований на винищення мирних чеченців, а іноді просто був неадекватним застосуванням сили і не зважав на втрати серед цивільних

*робота учениці 11-Б
Ковальчук Олександри*

